7/4822

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

14 MART 2005

SAYI : B 14.0.BHİ 01-149
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ : 10.02.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4822- 9224/28559 sayılı yazınız

İstanbul Milletvekili Mehmet Ali ÖZPOLAT'ın "LPG'li araçlara" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/4822) esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ali COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

EK: 3 sayfa önerge cevabı

Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/4822

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MEHMET ALİ ÖZPOLAT IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ

1- Son dönemlerde LPG dönüşümü yapılan araçlarda meydana gelen ve araçların yanması ile sonuçlanan kazalarda bu dönüşümlerin uygun bir şekilde yapılmadığı gözlenmektedir.

Yapılan inceleme ve denetimler neticesinde LPG dönüşümü yapılan araçların uygun bir şekilde dönüşümlerinin yapılmadığı, ruhsatlarına işletilmediği, Karayolları Muayene istasyonlarında muayenelerinin yaptırılmadığı ve gaz sızdırmazlık raporlarının alınmadığı belirlenmiştir.

Bunun üzerine, İçişleri Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, TSE, Makina Mühendisleri Odası, ilgili sektör temsilcileri, gaz dağıtım şirketleri, LPG dönüşümünde kullanılan parçaların imalat ve ithalat temsilcileri ve diğer ilgililerle Bakanlığımda toplantı yapılmış sorunlar ve çözüm önerileri tartışılmıştır.

Yapılan bu toplantı neticesinde, araçlarında LPG dönüşümü yaptıran ancak, ruhsatlarına işletmeyenlerin tespiti için İçişleri Bakanlığınca denetimlerin daha sık aralıklarla yapılması, LPG dönüşümlerinde kullanılan aksam ve parçaların ithal ve imalatında ilgili Standardlara uygunluğunun daha etkin denetlenmesi, LPG tadilatı yapan firmaların uygun dönüşüm yapıp yapmadıklarının denetlenmesi, söz konusu araçların araç muayene istasyonlarında muayenesinin mutlaka yapılması yönünde tedbirlerin alınmasının gerekliliği ortaya konulmuştur.

Bu bağlamda, gerek Bakanlığımız İl Müdürlükleri, gerekse İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü denetimleri daha sık aralıklarla yapmaktadır. Bakanlık merkezince de izlenmektedir. Özellikle, Bakanlığımızca yasal cezai yaptırımlar uygulanmaktadır.

Bunlara ek olarak, BM/AEK'da da yeni yayınlanan ve halen mevzuatımıza girmemiş olan ECE R 115 regülasyonunun yürürlüğe girmesi ile, takılacak sistemlerin kit olarak, montaj talimatı ve emisyon testi ile belli araçlar için spesifik olarak onayı öngörülmektedir. Bu mevzuatın uygulamaya girmesi amacıyla, gerekli çalışma başlatılmıştır.

Diğer taraftan, Araçlardaki LPG tadilatları AB üyesi ülkelerde de uygulanan R67 Regülasyonuna göre yapılmaktadır. LPG dönüşümleri ile ilgili projeler, Bakanlığımdan yetki belgesi almış makine mühendisleri tarafından düzenlenmekte idi. Ancak, 23.06.2004 tarihinden itibaren söz konusu işlemin, daha iyi yapılması, mühendislerin konu ile ilgili belli bir süre kurs gördükten sonra "Yetki Belgesi" alması amacıyla belge verilme işlemi Makine Mühendisleri Odasına devredilmiştir.

Aynı şekilde LPG tadilat projelerin onaylanma işlemleri daha etkin yapılabilmesi maksadıyla 15.02.2004 tarihinden itibaren TSE'ye devredilmiştir.

2- LPG yakıt olarak benzinden daha tehlikeli değildir. Araçların LPG dönüşümünde uyulması zorunlu olan standartlar ve kurallar vardır. Bu kurallar da 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu uyarınca Bakanlığımca yayımlanan, "Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında

Yönetmelik (AİTM)" de belirtilmiştir. Uluslararası mevcut uygulamalara bakıldığında, mevzuat eksikliği bulunmamaktadır.

Bakanlığımız, LPG dönüşümü yapılması esnasındaki düzenlemeleri yapmaktan sorumlu olup, trafikteki araçların denetimi Emniyet Genel Müdürlüğü trafik ekiplerince yapılmaktadır. Yönetmelik gereği, her 2 yılda (otomobillerde) bir Karayolları Genel Müdürlüğü uhdesinde bulunan Fenni Muayene istasyonlarınca muayene yapılmadan önce, LPG'li araçların Makine Mühendisleri Odasından veya otomotiv ana bilim dalı olan üniversitelerden veya TSE'den "Gaz Sızdırmazlık Raporunun" alınması mecburiyeti bulunmaktadır.

Denetimlerin yetersiz olması nedeniyle, yeterli eğitimi olmayan kişiler tarafından ve ECE R 67'ye uygun olmayan parçalarla dönüşüm yapılabilmektedir. Bunun dışında, araçların sonradan LPG'ye dönüşümlerinin gayri resmi olarak ruhsatlara işlenmeksizin yapıldığının örnekleri de duyulmaktadır. Bu tür dönüşümlerin standartlara uygun olarak yapılması mümkün görülmemektedir. Dönüşüm maliyetinin düşük tutulması amacıyla, bu tip gayri resmi dönüşümler kalite sistemine sahip olmayan imalathanelerde üretilmiş ve standartlarca yapılması zorunlu olan testlere tutulmamış parçalarla gerçekleştirilebilmektedir. Bu da beraberinde emniyet kuralarının sağlanmaması risklerini doğurmaktadır.

Yukarıda 1.soruya verilen cevaptan da anlaşılacağı üzere, gerek Bakanlığımız gerekse İçişleri Bakanlığının denetimleri sıklaştırdığı belirtilmiştir. Ancak, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü uhdesinde bulunan yıllık periyodik istasyonlarının AB normlarına göre araçları muayene etmesi gerekmektedir. Ayrıca, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü uhdesinde bulunan yıllık periyodik istasyonlarında son günlerde yıllık periyodik muayene esnasında "Gaz Sızdırmazlık Raporu" konusuna hassasiyet gösterdiği bilinmektedir..

3- Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) oluşmadan önce, LPG İkmal istasyonları zorunlu standart kapsamında yer alması ve zorunlu standartların denetiminden Bakanlığım sorumlu olması nedeniyle, Bakanlığımızca hazırlanarak yayımlanan LPG ikmal istasyonları ile ilgili yönetmelikte LPG dönüşümü yapılan araçların trafik tescil ruhsatlarına işlenmemesi halinde, gaz verilmemesi gerektiği belirtilmiştir. Ancak, büyük çoğunluğu lisanssız ikmal istasyonlarının bulunması ve diğer gaz ikmal istasyonlarında uygulanmasını imkansız hale getirmiştir.

Lisanssız ikmal istasyonlarının durumu, LPG konusunda, aksayan sorunlardan biri olarak değerlendirilmektedir. Bu konuda, EPDK'nın çalışma yaptığı bilinmektedir. Ayrıca, Bakanlığımca da Otogaz istasyonlarında servis hizmetinnin aksayan yönlerini belirlemek için EPDK, TÜPRAŞ, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Petrol İşleri Genel Müdürlüğü yetkilileri ile bir toplantı yapılarak, alınması gereken tedbirler değerlendirilecektir.

4- Yukarıda belirtildiği üzere, LPG dönüşümü yapılan araçların projeleri, Makine Mühendisleri Odasından yetki belgesi almış makine mühendisleri tarafından hazırlanmaktadır. Ayrıca araçların muayene öncesi anılan odadan "Gaz Sızdırmazlık Raporu" alması gerekmektedir. Montaj tespit Raporu ise, halihazırda LPG dönüşümü yapan firmanın yetkili mühendisi tarafından onaylanmaktadır.

LPG dönüşümü yapılan araç sahibi aşağıda özetlenen belgelerle birlikte İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Tescil Bürolarına tescil için başvurmaktadır.

- Dönüşüm ile ilgili onaylı proje (TSE) (İmalat Yeterlilik Belgesi ve sureti, Karayolu Uygunluk Belgesi)
- Montaj Tespit Raporu (Makine Mühendisleri Odasından yetki almış Yetkili Mühendis onaylı)
- Fenni muayene (Karayolları Genel Müdürlüğü)

Yukarıda belirtilen aşamaların çokluğu aynı zamanda dönüşüm maliyetini de artırması nedeniyle, araç sahiplerinin usulsüz yollara da sevk edilmesine neden olabilmektedir. Buna rağmen, konu, AİTM Yönetmeliğinde bulunmamakla birlikte; halen yetkili mühendis tarafından düzenlenen "**Montaj Tespit Raporu**"nun, ilave bir denetim sağlayarak, olabilecek olumsuzlukları önlemede katkı yaratabileceği düşüncesiyle, Makine Makine Mühendisleri Odası tarafından düzenlenmesinin sağlanması hususu değerlendirilmektedir.

5- Dünyadaki kullanımına bakıldığında, LPG'nin özellikle hava kirliğinin yoğun olduğu büyük şehirlerde çevreyi daha az kirletmesi nedeniyle teşvik edildiği görülmektedir. Dünyanın birçok ülkesinde başta İtalya, Hollanda, Japonya, Güney Kore, Tayland, Avustralya, Meksika, Amerika, Kanada olmak üzere LPG otomobillerde alternatif yakıt olarak kullanılmaktadır. LPG'nin yakıt olarak kullanımının zararı olmadığı görülmektedir. LPG sistemi emniyet ve güvenlik kurallarına uyulduğu taktirde, benzine göre daha fazla tehlike arz etmemekte olduğu bir gerçektir. Ancak, havadan daha ağır olması nedeniyle, bir sızıntı durumunda, birikerek parla riski doğurabilmektedir. Örneğin, LPG donanımlı araçların yeraltındaki veya kapalı garajlara park edilmemesi zorunluluğu bundan dolayıdır. Bu çerçevede, ülkemizde de belirli teknik kurallara uymak kaydı ile desteklenmesi gerektiğine inanmaktayım.

6- Şubat ayında, LPG konusunda, Bakanlığımda basın açıklaması yapılmıştır. Sürücülere, kullanıcılara ve vatandaşlara yönelik bilinçlendirme ve eğitim kampanya yapılması gerekliliğine Bakanlık olarak da benimsiyoruz. Bu konuda, özellikle Esnaf odaları, Şöförler Derneği ve Makine Mühendisleri Odası gibi sivil toplum kuruluşları ile işbirliği halinde bu kampanyanın yapılması gerekli görmekteyim.